Mahdollisen taiteellisen oppimisen tutkimista eläytymällä

Oman oppimisen kuvittelu ennen varsinaista oppimiskokemusta osana tavoitteiden asettamista ja pelisääntöjen sopimista eläytymismenetelmää hyödyntäen

Eläytymismenetelmä
Pienten tarinoiden kirjoittamista tutkijan antaman kehyskertomuksen ja ohjeiden mukaan. Tarinoissa vastaaja kuvaa, mitä kehyskertomuksessa esitettyä tilannetta ennen on voinut tapahtua. Tarinat eivät ole kuvauksia todellisuudesta vaan *mahdollisia* asioita, joita saattaa tapahtua.

Keskeinen asia menetelmän käytössä on variointi. Samasta kehyskertomuksesta on kaksi tai useampia versioita, joissa muutetaan yhtä keskeistä tekijää. Eläytymismenetelmän erityispiirre moniin muihin tiedonhankintamenetelmiin verrattuna on variointi. Tällöin verrataan erilaisten kehyskertomusten pohjalta syntyneitä tarinoita.

Eläytymismenetelmää voidaan käyttää tulevaisuudentutkimuksessa selvittämään tutkittavien käsityksiä tulevaisuudesta ja heidän käyttäytymistään tilanteissa, joita ei voida kokeellisesti demonstroida. (Eskola 1997)

Eläytymismenetelmän voi toteuttaa myös roolihenkilö, jolloin hän kirjoittaa tarinansa oman roolinsa kautta näytelmän viitekehyksessä!

Tarinoista nousevat teemat luokitellaan ja kvantifioidaan. Yksilölliset tavoitteet asetetaan henkilökohtaisesti tarinan pohjalta ja kirjoitetaan arviointitaulukkoon. Ryhmässä keskustellaan tarinoiden synteesin pohjalta. Pohditaan teemojen esiintymisfrekvenssejä sekä poikkeavia vastauksia. Arvioidaan ryhmänä esiin nousevia mahdollisia oppimiskokemuksia. Sovitaan ryhmä- ja produktiokohtaiset tavoitteet, toimintatavat ja pelisäännöt.

KIRJALLINEN ELÄYTYMISMENETELMÄ *ONN-orient.*

Olet aloittanut Draamakasvatuksen perusopinnot. Kuvittele ja eläydy tilanteeseen, jossa koko lukuvuosi on takanapäin. Olet onnistunut opinnoissasi hienosti! Olet saavuttanut kaikki opiskelullesi asetetut tavoitteet ja jopa ylittänyt ne reilusti. Olet innostunut draamakasvatuksesta ja saanut myös ympärilläsi olevat ihmiset innostumaan draamasta. Olet löytänyt paljon uusia mahdollisuuksia draaman käyttöön ja se on muutenkin avannut sinulle aivan uusia ovia! Myös opiskelukotiryhmässäsi ja koko kurssissa on mahtava yhteishenki ja innostus.

Eläydy, kuvaile ja kerro oheisille viivoille, mitä kaikkea sellaista opiskelussa on tapahtunut, mikä on aikaansaanut täydellisen onnistumisen. Mitä sinä olet tehnyt? Mitä ryhmässä ovat tehneet? Mitä opettajat ovat tehneet? Mitä itse opit ja miten kehityit prosessin aikana? Mitä uusia oppimistarpeita löysit itsestäsi?

KIRJALLINEN ELÄYTYMISMENETELMÄ *EPÄONN-orient.*

Olet aloittanut Draamakasvatuksen perusopinnot. Kuvittele ja eläydy tilanteeseen, jossa koko lukuvuosi on takanapäin. Olet epäonnistunut opinnoissasi oikein huolella. Et ole juurikaan saavuttanut opiskelullesi asetettuja tavoitteita. Et ole enää yhtään innostunut draamakasvatuksesta ja saanut myös ympärilläsi olevat ihmiset epäilemään kaikkea draamaan liittyvää. Et ole löytänyt draaman käytölle mitään perusteita ja sen opiskeleminen on muutenkin vaikeuttanut työtä, perhe-elämää ja vapaa-aikaasi. Myös opiskelukotiryhmässäsi ja koko kurssissa on huono fiilis ja tappiomieliala.

Eläydy, kuvaile ja kerro oheisille viivoille, mitä kaikkea sellaista opiskelussa on tapahtunut, mikä on aikaansaanut epäonnistumisen. Mitä sinä olet tehnyt tai jättänyt tekemättä? Mitä ryhmässä ovat tehneet tai jättäneet tekemättä? Mitä opettajat ovat tehneet tai jättäneet tekemättä? Mitä itse kuitenkin opit virheistä? Mitä uusia oppimistarpeita löysit itsestäsi?

16.11.2015 Timo Sinivuori

Esimerkkinä draamakasvatuksen opiskelijoiden (2015-2016) perustelut onnistuneelle lukuvuodelle

- Ryhmä hioutui hyvin yhteen, yhteinen innostus ja hyvä ilmapiiri 6
- Ryhmässä tapahtui paljon vertaisoppimista 3
- Ryhmällä yhteinen käsitys ja tavoite draamakasvatukseen liittyen 3
- Opettajat ovat olleet innostavia ja asiansa tuntevia 3
- Oma innostus ja motivaatio 3
- Osasin aikatauluttaa hyvin opintoni 3
- Halu oppia sekä yksilönä että ryhmänä 2
- Opettajat jakoivat paljon omia kokemuksiaan 2
- Opiskelu oli sopivan käytännönläheistä 1
- Harjoitukset hauskoja, turvallisia ja opettavaisia
- Ketään ei arvosteltu julkisesti
- Luin ahkerasti kirjallisuutta
- Opettajat antoivat palautetta
- Opettajat olivat mahdollistajia
- Perhe tuki opintojani
- Sain lopputyönikin valmiiksi ajoissa
- Kokeilin ryhmäni kanssa lähijaksolla opittuja asioita -> oppiminen syveni
- Opinnot oli hyvin aikataulutettu
- Lähdeteokset löytyivät helposti
- Uskalsin heittäytyä pois mukavuusalueeltani
- Ennakkoluulottomuus
- Rakentava palaute

Onnistumistarina (synteesi monista tarinoista)

Ryhmämme hioutui hyvin yhteen, olimme kaikki hyvin innostuneita. Jo alusta alkaen, koin että meillä oli hyvä ilmapiiri. Hyödynsimme toinen toistemme osaamista ja ideoita. Siksi ryhmässämme tapahtui paljon vertaisoppimista. Muutenkin ryhmällämme oli yhteinen käsitys ja tavoite draamakasvatukseen liittyen. Opettajamme olivat innostavia ja asiansa tuntevia. Osasin aikatauluttaa hyvin opintoni ja halusin oikeasti oppia, mitä draamakasvatus on. Oli kivaa ja hyödyllistä, kun opettajat jakoivat paljon omia kokemuksiaan ja antoivat meille palautetta. Opiskelukin oli juuri sopivan käytännönläheistä, harjoitukset hauskoja, turvallisia ja opettavaisia sekä juuri oikealla tavalla rytmitetty ja aikataulutettu. Tärkeää oli se, että ketään ei arvosteltu julkisesti. Perheeni ja muu lähipiirini tuki opintojani. Sain lukea kotona rauhassa kirjoja ja tehdä oppimistehtäviä. Siksi sain lopputyönikin valmiiksi ajoissa. Onni oli myös siinä, että kaikki lähdeteokset löytyivät helposti. Oli hauskaa ja opettavaista kokeilla ryhmäni kanssa lähijaksolla opittuja asioita. Oppiminen syveni selkeästi. Kerrankin uskalsin ennakkoluulottomasti heittäytyä pois mukavuusalueeltani. Kyllä muuten kannatti!

Esimerkkinä draamakasvatuksen opiskelijoiden (2015-2016) perustelut epäonnistuneelle lukuvuodelle

- Työtaakka, tehtävärytmi ja opetuksen vauhti oli liian suuri 4
- Välitehtävät jäi tekemättä 3
- Ryhmähenki ja ryhmädynamiikkaongelmia 3
- Lähipiiri ja työkaverit ei tukeneet 3
- Opettaja ei kannustanut 3
- Väsymys / uupumus 3
- En suunnitellut ajankäyttöäni 2
- En keskittynyt /olin puhelimessa 2
- En sitoutunut enkä heittäytynyt 2
- Kiire töissä ja muualla
- Ryhmä ei kannustanut toisiansa
- Opettaja ei valmistautunut
- Opettajat kaatoivat kaikki murheensa ryhmälle
- Opettajat eivät antaneet henkilökohtaista ohjausta
- Opettajat valitsivat ryhmästä suosikkinsa

- Puheliaat veivät keskusteluissa kaiken ajan muilta
- Kurssikavereita ei tunnettu
- On pitänyt yhteyttä kotiryhmääni
- Työnantaja ei tukenut
- Kirjallisuus oli liian vaikealukuista
- Innostus ja motivaatio lopahti
- Arviointi oli liian ankaraa
- Poissaolot
- Opiskelijoita nolattiin julkisesti
- Opiskelijoita pakotettiin tekemään asioita, joita eivät olisi halunneet tehdä
- Epäonnistumisen pelko
- Yhteiset tavoitteet ja pelisäännöt puuttuivat
- En luottanut itseeni
- Materiaalin löytämiseen meni paljon aikaa
- Keskustelua ei ollut

Epäonnistumistarina (synteesi monista tarinoista)

Opintojen työtaakka, tehtävärytmi ja opetuksen vauhti oli aivan liian suuri minulle ja kaikki välitehtävät jäivät tekemättä. Ryhmämme yhteishenki oli todella huono, kukaan ei kannustanut vaan nauroi, mollasi ja torpedoi aina toisen työskentelyä julkisesti. Opettajat eivät välittäneet, eivätkä kannustaneet mitenkään. Sen sijaan he valitsivat omat henkilökohtaiset suosikkinsa joita aina kehuivat ja nostivat esille muiden kustannuksella. En myöskään kotoa enkä työpaikaltani saanut tukea opiskeluihini, kaikki ihmettelivät, miksi opiskelin draamakasvatusta ja naureskelivat takanapäin minulle. Ajankäyttösuunnitelmani alkoi heittää alusta alkaen ja väsähdin jo opintojeni alussa enkä sitten jaksanut suunnitella lopulta koko ajankäyttööäni ollenkaan. Lähiopetusjaksoilla surffailin mieluummin älypuhelimellani mutta niin teki kaikki muutkin. Monet opettajista kertoivat meille sellaisia yksityisasioitaan, joita en todellakaan olisi halunnut kuulla. Olisi mieluummin valmistautuneet eikä vaan höpötelleet ja juoruilleet. Muutenkin meitä pakotettiin tekemään asioita, joita todellakaan emme olisi halunneet tehdä. Minulle tuli vähitellen melkoinen epäonnistumisen pelko ja menetin lopunkin itseluottamukseni. Lopullinen niitti oli epäoikeudenmukainen ja liian ankara arviointi tehtävistä niin että en sitten keväällä enää viitsinyt käydä lähijaksoilla ollenkaan. Että se siitä - draamakasvatus on ihan skeidaa!

Epäonnistumisesta opittua!

Opin tämän vuoden aikana sen, että minulla oli ihan liian monta rautaa tulessa, enkä osannut keskittyä oikein mihinkään. Kannattaisi vain keskittyä sellaisiin asioihin, joista on kiinnostunut ja ylipäänsä pitää harkita hyvin, ennen kuin ryhtyy koko hommaan. Jäi ihan hämärän peittoon itselleni, miksi ylipäätään lähdin mukaan, koska oma motivaatio ja panos vaikuttaa koko ryhmään. Opin, että jokainen työskentelee oman persoonansa kautta eikä joka asiaan voi syventyä juurta jaksain. Opin myös, että kaikki aiheet eivät ole yhtä kiinnostavia (vaikka opettajat olisivat kuinka hyviä. Opin myös, että vaikka kuinka yritän, aina ei osaa ilmaista toiselle omia mielipiteitään ja ajatuksiaan. Luulen myös oppineeni, että draama ei todellakaan ole minun välineeni! Mutta tästä mennään vielä eteenpäin ja iloitsen muiden ryhmäläisten puolesta.

Onnistumisesta opittua!

Opin, että ehdottomasti kannattaa pitää aikatauluista kiinni, ettei hommat kasaannu. Opin muutenkin paljon itsestäni, mm. ajanhallintaa ja tahdonvoimaa. Opin todella monia uusia draaman työtapoja ja menetelmiä. Rohkaistuin myös toimimaan parempana draamaohjaajana ja uskalsin ottaa oman ryhmän ohjattavakseni. Ennenkaikkea opin luottamaan itseeni ja muihin! Löysin samalla ihan uuden innostavan suunnan työelämääni. En olisi ikinä uskonut, että rohkaistuisin draamakasvatuksen kautta myös käyttämään tietotekniikka opintojeni tueksi. Joskus kyllä sain kritiikkiä mutta opin ettei kritiikki kohdistu minuun ihmisenä vaan liittyy oppimisen kohteena oleviin taitoihin. Opin samalla itsekin positiivisen palautteen antamista ja vastaanottamista. Ymmärsin, että keskeneräisyys on suuri voimavara! Draamatyöskentelyssä toimiva ryhmä on kaiken a ja o. Ryhmässä opin kuuntelemaan ylipäänsä solmimaan tässä iässä vielä hyviä syviä ystävyyssuhteita. Kyllä se on muuten niin, että vanhakin oppii!

Eläytymismenetelmä ennustaa vahvasti todellista oppimista!

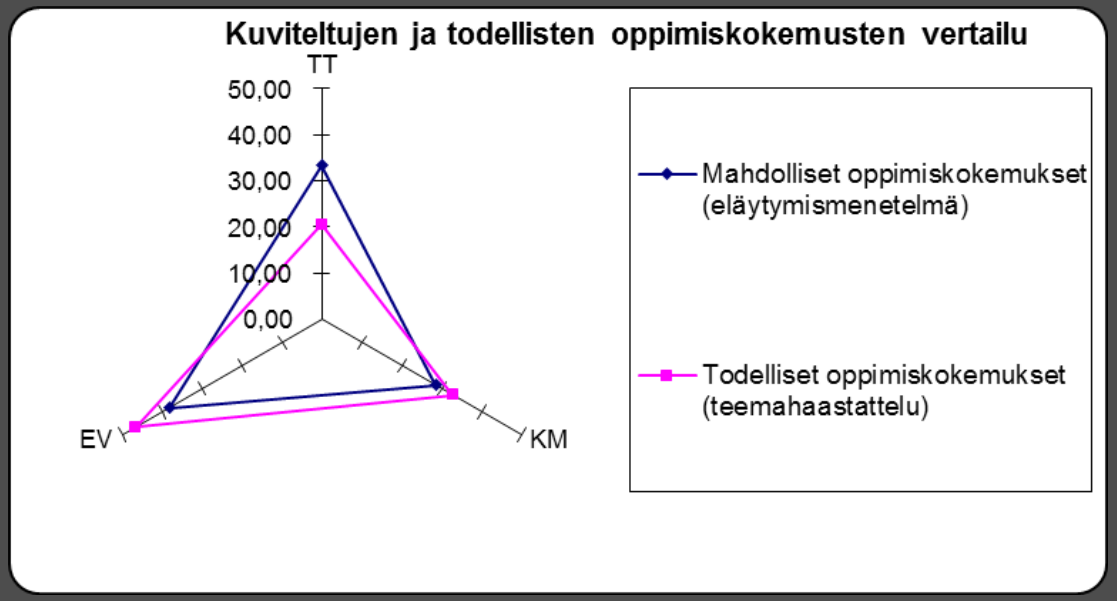

Kuva: Eläytymismenetelmän avulla voidaan hyvin ennustaa tulevia oppimiskokemuksia. Sinivuori 2002.

Eläytymismenetelmän avulla voidaan vahvasti ennustaa todellisia oppimistapahtumia. Piirros näyttää eläytymismenetelmän avulla ennakkoon sekä teemahaastattelulla jälkikäteen saavutettujen oppimiskokemusten yhteyden.

Taiteellinen oppiminen soveltavassa ja esittävässä teatterissa

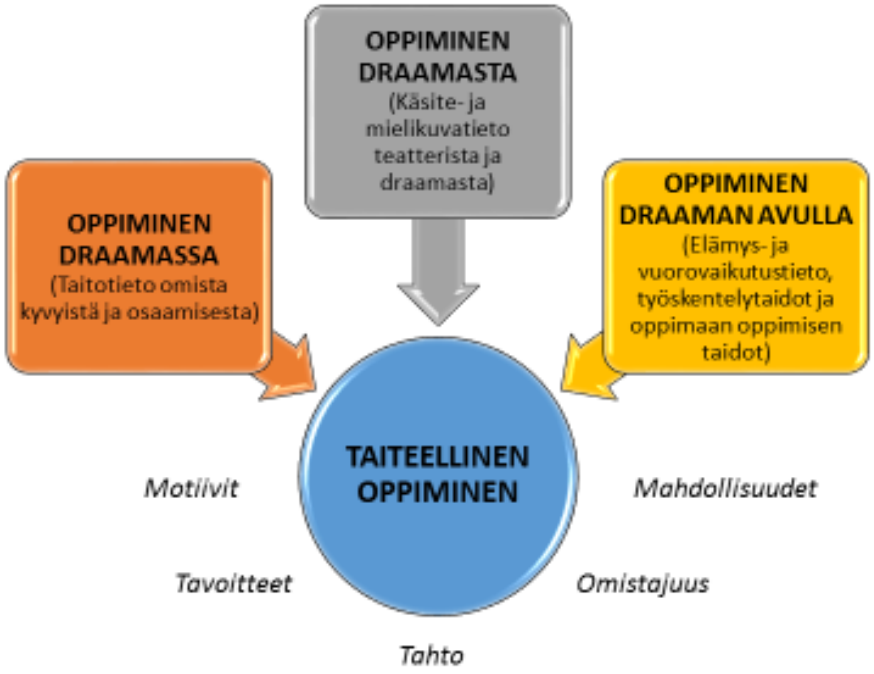

Timo Sinivuori, 2002, 2007, 2015

TAIDELÄHTÖINEN OPPIMINEN

Yleisten tavoitteiden pohjalta henkilökohtaistetut tavoitteet ja yhteinen oppimisen arviointi

Nimi	Kurssin nimi ja koodi	Tavoitteet laadittu (pvm)	Arviointi tehty (pvm ja hlöt)

OPPIMINEN DRAAMASSA *(Taitotieto omista kyvyistä)*	
TAVOITTEET	**SEURANTA JA ARVIOINTI**
Mitä ilmaisun taitoja ja kykyjä on tarkoitus oppia?	*Mitä ilmaisun taitoja ja kykyjä opittiin?*

OPPIMINEN DRAAMASTA *(Käsite- ja mielikuvatieto teatterista / draamasta)*	
TAVOITTEET	**SEURANTA JA ARVIOINTI**
Mitä draamaan ja teatteriin liittyviä merkityksiä, kuten käsitteitä ja prosesseja on tarkoitus oppia?	*Mitä draamaan ja teatteriin liittyviä merkityksiä, kuten käsitteitä ja prosesseja opittiin?*

OPPIMINEN DRAAMAN AVULLA *(Elämys- ja vuorovaikutustieto, työskentelytaidot)*	
TAVOITTEET	**SEURANTA JA ARVIOINTI**
Mitä elämään liittyviä asioita, ilmiöitä ja arvoja on tarkoitus oppia? Mitä työskentelytaitoja ja oppimaan oppimisen taitoja, kuten vuorovaikutukseen, aloitekykyyn, yhteistyöhön, suunnitteluun ja vastuullisuuteen liittyviä asioita sekä sosiaalisuuteen ja kansalaisuuteen liittyviä taitoja on tarkoitus oppia?	*Mitä elämään liittyviä asioita, ilmiöitä ja arvoja opittiin? Mitä työskentelytaitoja ja oppimaan oppimisen taitoja, kuten vuorovaikutukseen, aloitekykyyn, yhteistyöhön, suunnitteluun ja vastuullisuuteen liittyviä asioita sekä sosiaalisuuteen ja kansalaisuuteen liittyviä taitoja opittiin?*

Eläytymismenetelmän avulla voidaan sopia myös projektin yhteiset pelisäännöt, esimerkkinä Draamasopimus

Yhteinen sopimus draamaohjaajan ja ryhmän kesken

- Pitkän tai lyhyen aikavälin sopimus
- Luottamuksellisuus
- Sitoutuminen
- Suostuminen
- Kannustaminen
- Läsnäolo
- Autenttisuus
- Vapaaehtoisuus, pysäyttäminen, keskeyttäminen, suunnanvaihto
- Omistajuuden syntyminen

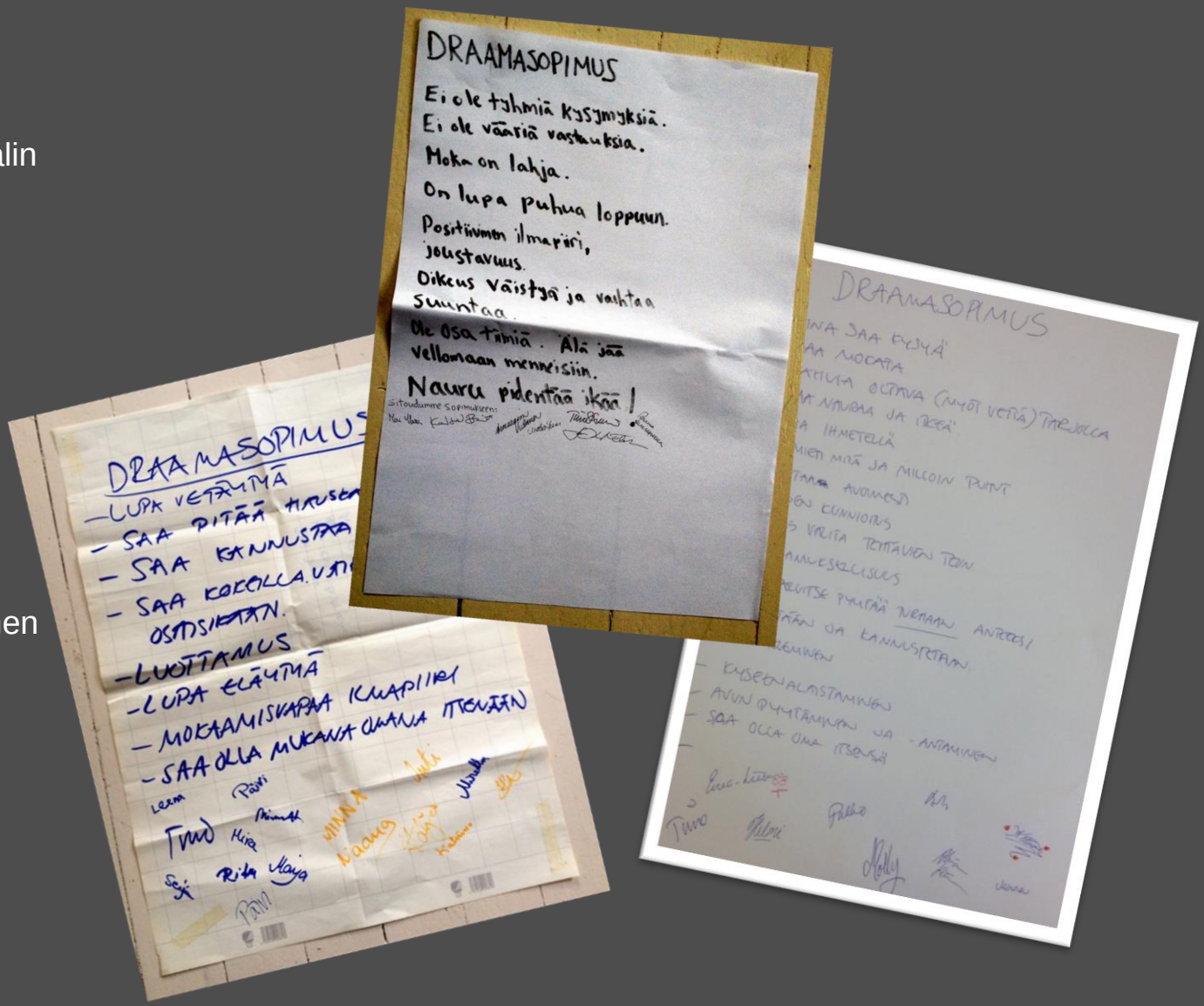

KIITOS!

Timo Sinivuori

Sinivuori@icloud.com

www.teapeda.com